

INLICHTINGEN
SAMENVATTING

(SAM)
7-8/77

Afd.: Inlichtingen en
Veiligheid.

's-Gravenhage, 25 augustus
Prins Clauslaan 8
Tfn 81 43 21

Nr. : AIV/0964/ I-77

Aan:
Zie verzendlijst.

INLICHTINGENSAMENVATTING

(ISAM 7-8/77)

Deze ISAM is een nationaal inlichtingendocument.
Behoudens voorafgaande toestemming van het Hoofd
van de Afdeling Inlichtingen en Veiligheid van
de Luchtmachtstaf mag de inhoud niet

- a. ter inzage worden gegeven aan buitenlanders;
- b. ten overstaan van buitenlanders in discussie
worden gebracht;
- c. worden gekopieerd.

INGEKOMEN
DATUM: 30-8-77
No.: 47/304/9
DOSS.: <i>rekluis</i>

ernst genomen

I.7. pt 13

14

16

rekluis WOLL. 2/10-77

VERZENDLIJST, behorende bij Inlichtingsamenvatting nr. 7-8/77,
d.d. 25 augustus 1977.

<u>Aan:</u>	<u>Ex.nr.:</u>	
Chef Staf (Luchtmacht) van de Inspecteur Generaal der Krijgsmacht	1	1)
Chef Defensiestaf t.a.v. Hoofd SIDS	2	
C- CTL	3	
C- Vlb Soesterberg	4	
C- Vlb Leeuwarden	5	
C- GPLV/Vlb Deelen	6	
C- Vlb Volkel	7	
C- Vlb Eindhoven	8	
C- Vlb Twenthe	9	
C- Vlb Gilze-Rijen	10	
C- 12GGW	11	
C- 3GGW	12	
C- 5GGW	13	
C- CRC/MilATCC	14	
C- LVM Groep	15	
C- 1LK t.a.v. C- ASOC	16+17	
C- CLO	18 t.e.m. 20	2)
C- LIMOS	21	
C- LETS)	22	
C- KKSL)	23	
C- KLS tevens Vlb Ypenburg	24	
Directeur Luchtmacht Stafschool	25	
Lumat	26	1)
LuLaMarat	27	1)
LuLaMarat	28	1)
MaLumat	29	1)
Lumat	30	1)
LaLuMarat	31	1)
LaLumat	32	1)
LuLamat	33	1)
LaLuMarat	34	1)
LaLuMarat	35	1)
<u>d.t.v.:</u>		
<u>I.a.a.:</u>		
Voorzitter van het Comité Verenigde Inlichtingen- diensten Nederland	36	
Hoofd MARID	37	
Hoofd LAMID	38+39	
Hoofd IDB t.a.v. Lu-Liaison Officier	40	
DPKLu	41	
DMKLu	42	
	43	

	<u>Ex.nr.:</u>
NMR-Neth. SHAPE t.a.v. Maj. [REDACTED]	44
NMR-Neth. AFCENT t.a.v. Maj. [REDACTED]	45
NAK-2ATAF t.a.v. Lt-Kol. [REDACTED]	46
Neth. Support Unit AAFCE t.a.v. Lt-Kol. [REDACTED]	47
C- 1LVG	48

Intern aan:

BDL - PCLS - SCO - SCP1	49
H- AOD)	
H- ALBV) ter circulatie	50
H- AV)	
H- AOB	51
H- AP1	52
DEBKLu - SCFin - SCAut - SCOrg	53
H- Sectie Contra Inlichtingen	54
Archief AIV	55

-
- 1) ter info, daarna retour aan het Hoofd van de Afdeling Inlichtingen en Veiligheid van de Luchtmachtstaf.
 - 2) ex.19 en 20 ter info, daarna retour aan het Hoofd van de Afdeling Inlichtingen en Veiligheid van de Luchtmachtstaf.

	<u>Blz.:</u>
<u>HOOFDSTUK I - FEITEN EN ONTWIKKELINGEN</u>	I.1
<u>Warschau Pakt algemeen</u>	I.1
<u>Nieuw Sowjet transportvliegtuig</u>	I.1
<u>Nieuwe FISHBED variant</u>	I.1
<u>BLINDERS met stoorapparatuur</u>	I.2
<u>Mogelijk tanker versie van de CANDID</u>	I.2
<u>Warschau Pakt lsk en lvd middelen tegenover de Centraal Europese Sector</u>	I.2
<u>Vlieg- en oefenactiviteiten in de DDR, Polen en Tsjechoslowakije</u>	I.2
<u>SA-8 g/l gw activiteiten in de DDR</u>	I.5
<u>Nieuw SA-6 regiment in de DDR geformeerd</u>	I.5
<u>Nieuw Sowjet SA-6 regiment in Tsjechoslowakije</u>	I.6
<u>Uitbreiding bewapening HIP-C helikopter</u>	I.6
<u>Nieuwe AA-8 lanceerrails aan FLOGGER-B en FISHBED-L</u>	I.6
<u>Sowjet wapenleveranties aan niet-WP landen</u>	I.7
<u>FLOGGERS voor Joegoslavië</u>	I.7
<u>Invoering SA-9 g/l gw bij de Joegoslavische gsk</u>	I.7
<u>Levering VG FITTERS aan Libië</u>	I.7
<u>Reserve vliegtuigonderdelen t.b.v. Egypte</u>	I.7
<u>Levering van FLOGGERS aan Algerije</u>	I.7
<u>HOOFDSTUK II - HET TAKTISCH GEBRUIK VAN HELIKOPTERS BIJ DE WP STRIJDKRACHTEN IN DE "FORWARD AREA"</u>	II.1/II.
<u>HOOFDSTUK III - DE BELANGRIJKSTE VERANDERINGEN BIJ DE WP LSK GEDURENDE HET EERSTE HALFJAAR 1977</u>	III.1/II bijl.(9)
<u>HOOFDSTUK IV - KLEIN GEWELD IN NEDERLAND</u>	IV.1/IV.
<u>HOOFDSTUK V - DE NEDERLANDSE VOLKSUNIE (NVU)</u>	V.1/V.4
<u>HOOFDSTUK VI - MOSKOU EN HET EUROCOMMUNISME</u>	VI.1/VI.

1. Na de "Communistische Eurotop" in Oost-Berlijn in juni 1976 (topconferentie van 29 Europese communistische partijen), waar zij enkele van haar posities moest prijsgeven, heeft de CPSU er in het afgelopen jaar naar gestreefd op het gebied van haar partijbetrekkingen weer terrein terug te winnen. Het slotdocument van Oost-Berlijn, tot stand gekomen op de basis van het beginsel van consensus, werd niet formeel ondertekend of door de conferentie aangenomen. Het draagt een vrijblijvend, niet-verplichtend karakter. In het document werden plechtig de absolute onafhankelijkheid van iedere partij erkend, het beginsel van niet-inmenging en het recht om voor een eigen weg naar het socialisme te kiezen. Al heel markant was het ontbreken van een Sowjetrussisch signatuur, omdat zelfs het begrip marxisme-leninisme in het document niet genoemd wordt, de term "proletarisch internationalisme", waarachter de aanspraak van Moskou op een leidende rol in de communistische beweging schuilgaat, niet voorkomt en evenmin wordt gesproken van de strijd tegen het anti-Sowjetisme. In de afgelopen periode evenwel heeft de CPSU weer die doctrinaire posities trachten te betrekken, in welke de claim op een voorrangspositie van de CPSU (veelal met een beroep op haar "rijke ervaring") is vervat. In het partijblad "Prawda" verschenen artikelen, die Westeuropese zusterpartijen min of meer als lessen in revolutionaire strategie werden gepresenteerd. Over het geheel genomen lijkt Moskou op de prijs, die de CPSU ervoor heeft moeten betalen dat de Oostberlijnse conferentie met een zo breed mogelijke deelname (incl. de Joegoslavische Bond van Communisten, vertegenwoordigd door Tito) tot stand kon komen, alsnog af te dingen.

2. Onlangs schreef de "Frankfurter Allgemeine", dat de dogmatici in Moskou en in het Oostblok weer werken met het begrip van het "werkelijke" of "reële" socialisme (i.e. het alleenzaligmakende socialisme van de WP landen), een begrip dat men bij de voorbereidingen voor de conferentie van Berlijn had laten vallen. Vooral de Tsjechoslowaakse communisten vertegenwoordigen deze tendens. Nationale ("nationalistische") richtingen in het communisme worden daarbij vergeleken met Hitlers nationaal-socialisme. Daartegenover stellen de Westeuropese communisten hun eigen politieke belang op de voorgrond, streven naar regionale samenwerking en baseren zich daarbij op de slotconclusies van Oost-Berlijn. Met een beroep op hun "zelfstandigheid" proberen zij hun beleid te voeren zonder Moskou voor het hoofd te stoten,

hoewel ook dat

hoewel ook dat voorkomt: voorpaginanieuws was bv. het geval van partijleider Santiago Carrillo van de Spaanse CP, naar aanleiding van wiens boek "Eurocommunisme en de Staat" Moskou de tegenaanval inzette teneinde de anti-Sowjet houding van Carrillo aan de kaak te stellen. Maar hoewel de onafhankelijke opstelling van de Eurocommunisten meer ruimte biedt voor het oefenen van openlijke kritiek, lijkt het onjuist om te suggereren dat de vroegere belangengemeenschap sedert de Communistische Eurotop nagenoeg in een belangen-tegenstelling is verkeerd. Op een in juni jl. in Brussel bijeengeroepen conferentie van CP-en uit de "kapitalistische landen" van West-Europa is het eigen Eurocommunistisch profiel nauwelijks benadrukt. Met de kwestie van de mensenrechten in Oost-Europa hield men zich daar niet bezig en ook was er geen sprake van, dat de Westeuropese CP-en hun samenwerking demonstratief zouden gaan institutionaliseren.

3. Ondanks de accommodatie-tendenzen waaraan de CPSU op de "Communistische Eurotop" in 1976 toegaf, blijkt Moskou in het afgelopen jaar toch vooral te hebben vastgehouden aan de eigen richtlijn, nl. die van het XXVe Congres van de CPSU (febr. 1976). Daar werd al bij voorbaat gewaarschuwd tegen opvattingen als zouden in de "communistische wereldbeweging" de poorten nu open zijn voor allerlei "compromissen in principiële aangelegenheden" (van het marxisme-leninisme) of concessies aan "tijdelijk opportunisme". Vandaar dat de CPSU in elk opzicht toch weer de elementen van meer dogmatische aard, met inbegrip van de uitdrukking "proletarisch internationalisme", in ere trachtte te herstellen. Stappen werden eveneens ondernomen om de ideologische cohesie in WP-verband te versterken: daarmee moest klaarblijkelijk worden voorkomen, dat de communistische Eurotop onorthodoxe invloeden op Oost-Europa zou hebben. Zelfs de Roemenen spreken weer van "proletarisch internationalisme", eerst alleen ten overstaan van de SU, maar later ook t.o.v. de andere communistische partijen. Van enige "liberaliserende" invloed van de Oostberlijnse topconferentie op de verhoudingen in het Sowjetblok kan niet gesproken worden.

4. Hoewel Moskou in principe de autonomie van de afzonderlijke partij erkent, bewijst de affaire-Carrillo dat in de praktijk elke afwijking verdoemd wordt, alsof Moskou nog steeds het leidinggevend centrum zou zijn. Naar mate de term "Eurocommunisme", juist ten tijde van de moeizame voorbereiding van de communistische Eurotop geïntroduceerd, in de Westerse media inburgerde om daarmee een nieuw soort revisionisme aan te duiden verhardde ook Moskou's opstelling. In het afgelopen jaar heeft een groeiend aantal

Westeuropese CP-en

Westeuropese CP-en bepaalde kenmerken van het Sowjet- en Oosteuropese model bovendien zo openlijk veroordeeld (m.n. op het gebied van de mensenrechten en op doctrinair terrein), dat men hier en daar hun opstelling al "revisio-nistisch" heeft genoemd. Moskou zelf vertoont overigens niet de neiging om van een regelrecht schisma te spreken of kwalificaties als "revisionistisch" ook zelf te hanteren. Men stelt, omgekeerd, dat "burgerlijke ideologen" de term Eurocommunisme hanteren als een wapen van de "klassenstrijd", om daarmee nl. te trachten een wig te drijven tussen een aantal Westeuropese CP-en en Moskou. Men erkent hooguit het bestaan van "enkele meningsverschillen". Dat men zich duidelijk geen schisma wenst te laten aanpraten blijkt ook hieruit, dat Moskou na de felle aanval op de Spaanse CP-leider Carrillo bakzeil haalde en te kennen gaf dat deze aanval niet gezien moest worden als een aanval op de Eurocommunistische partijen in het algemeen. Het weekblad "Nowoje Wremia" noemde (na de affaire-Carrillo) het ontbreken van vertrouwen van de kant van Moskou in de Westeuropese zusterpartijen een "verzinsel van de burgerlijke propaganda om verdeeldheid te zaaien".

5. Heeft men dus kennelijk geen behoefte aan een openlijke confrontatie met de Westeuropese zusterpartijen, anderzijds nam de neiging toe de conclusies van Oost-Berlijn veeleer te "herschrijven" dan daadwerkelijk te onderschrijven. De tendens om prijsgegeven posities te heroveren kan ten dele hieruit verklaard worden, dat met name lagere partij-echelons in de CPSU moeilijk de steun van de hoogste partij-instantie, het Politburo, kunnen bevatten voor een internationaal communistisch document, dat geen melding maakt van in de SU zo opgehemelde concepten als "proletarisch internationalisme" en "marxisme-leninisme". De afwezigheid van deze terminologie in de slotverklaring van Oost-Berlijn impliceert voor hen, dat de CPSU in Oost-Berlijn een nederlaag moest incasseren. In de Sowjet-media is men sedert de conferentie het "proletarisch internationalisme" als de enige basis voor betrekkingen met buitenlandse partijen blijven aanduiden. In het Oostberlijnse document werd i.p.v. deze formule de omschrijving "internationalistische, kameraadschappelijke, vrijwillige samenwerking en solidariteit" opgenomen. In de Sowjet-media werd ook de betekenis van de "dictatuur van het proletariaat" voor moderne revolutionaire situaties (óók in het Westen) nogeens extra onderstreept om de Eurocommunisten eraan te herinneren, dat het niet mogelijk is om het socialisme te verwezenlijken in het kader van een "burgerlijke staat" of "burgerlijke democratie". De keuze van de Eurocommunisten voor de parlementaire weg naar het socialisme mag hen in electoraal opzicht voorthelpen, maar uiteindelijk zijn ook zij geroepen om op het

beslissende moment

beslissende moment met de "burgerlijke democratie" af te rekenen ten gunste van de vorming van de "socialistische staat". Polemische geluiden, maar meer ook niet.

6. Veelal is, en wordt, op de resultaten van de Oostberlijnse conferentie van juni 1976 gewezen om de juistheid van de zienswijze omtrent een verdere desintegratie van de communistische beweging te illustreren. Tijdens de tweejarige voorbereiding van de conferentie is vaak naar voren gebracht, dat de Westeuropese CP-en (+ Joegoslavië en Roemenië) niet veel anders deden dan de rol van dwarsliggers spelen. Uiteindelijk zou de SU hebben ingezien, dat de CPSU niet in staat was om haar leidende rol opnieuw vast te leggen en - om de conferentie te redden - met een voor haar hoogst onbevredigend slotdocument genoegen nam. De erkenning van de (ook voordien reeds beleden) "beginselen van gelijkheid en soevereine onafhankelijkheid" van elke partij, niet-inmenging in interne aangelegenheden en eerbiediging van de vrije keuze van verschillende wegen naar het socialisme betekende het eind van de Sowjet-overheersing van de Westeuropese CP-en: het Oostberlijnse "open debat" (Berlinguer van de Italiaanse CP) had aangetoond, dat de Westeuropese CP-en waarlijk onafhankelijk van Moskou waren. Inderdaad maakten de Eurocommunistische leiders, wellicht juist uit electorale overwegingen, van de Oostberlijnse conferentie een demonstratie van onafhankelijkheid. Dat betekent evenwel niet dat de conferentie ook een soort schisma tussen Eurocommunisten en Moskougetrouwen markeert. Daarvoor zijn immers de ideologische en politieke terreinen waarop het Eurocommunisme met Moskou vriendschap en "internationale solidariteit" cultiveert te talrijk. Evenmin als Moskou de Eurocommunisten de rug wenst toe te keren, is de "onafhankelijkheid" van de Eurocommunistische partijen een kwestie van Moskou de rug toekeren.